

IX Ogólnopolski Festiwal Ekspresji Dziecięcej i Młodzieżowej

*„Inspirowanie wybranych form
twórczej ekspresji dziecięcej w
kontekście kształtowania
umiejętności społecznych
dzieci w praktyce
przedszkolnej”*

Joanna Duda
Przedszkole Nr 3 w Chorzowie

„To wszystko, co należy do wewnętrznego świata dziecka, musi mieć możliwość uzewnętrznienia, przeniesienia po to, by twórczość wyobraźni została powołana do istnienia, a także po to, by mogła oświecić się i odnowić. Ekspresje twórcza jest osiągnięciem normalnym, [...], koniecznym dla funkcjonowania postawy twórczej.”

Robert Gloton

„ekspresja jest to wyciskanie pięt na przedmiotach (dziełach sztuki) lub w formie zachowania się (...) lub jest to potrzeba (wrodzona) wyrażania przeżyć w wytworach albo w zachowaniu się. Jest to także komunikowanie innym ludziom swych myśli, uczuć i przeżyć.”

Herbert Read

Zachowanie ekspresyjne dziecka zwykle utożsamiamy z zachowaniem twórczym

„Cechy twórczej ekspresji dziecka ujawniają się w synkretyzmie, witalizmie, spontaniczności, uporczywości podejmowanych prób i fantazyjności

Dawid Lewis

✓ ekspresja ruchowo – mimiczna

(gesty, ruch, mimika, zabawy ruchowe, spontaniczny taniec i inne)

✓ ekspresja ruchowo – muzyczna

(improwizacja wokalnie – muzyczna, interpretacja utworów muzycznych za pomocą tańca)

✓ ekspresja słowna

(intonacja głosu i wypowiedzi słowne i tekstowe)

✓ ekspresja słowno – muzyczna

(interpretacja i improwizacja wokalnie – muzyczna)

✓ ekspresja plastyczna

(rysowanie, malowanie, modelowanie przestrzenne)

✓ ekspresja konstrukcyjno – techniczna

(zabawy konstrukcyjne, twórczość techniczna)

✓ ekspresja zabawowa

(synteza aktywności funkcji ciała)

Umiejętnościami społeczne to takie kompetencje, które dotyczą naszych relacji z innymi ludźmi. Odnoszą się między innymi do:

- ✓ nawiązywania kontaktu,
- ✓ podtrzymywania pozytywnych relacji,
- ✓ umiejętności wyrażania siebie
- ✓ prezentowania swojego zdania,
- ✓ angażowania w działania wspólnotowe.

Celem wychowania przedszkolnego jest:

- 3) kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- 4) rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;

Aby osiągnąć cele wychowania przedszkolnego, należy wspomagać rozwój, wychowywać i kształcić dzieci w następujących obszarach:

**1. Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci:
porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne
funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.**

Dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej:

- 1) obdarza uwagą dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy;**
- 2) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych;**
- 3) w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;**

Absolwent przedszkola:

- ✓ **Rozumie i respektuje zasady społeczne obowiązujące w grupie**
- ✓ **Zna zasady postępowania warunkujące bezpieczeństwo (dostrzega sytuacje bezpieczne i niebezpieczne)**
- ✓ **Współdziała z rówieśnikami w trakcie zabaw, zadań, gier**
- ✓ **Potrafi rozpoznać i nazwać własne emocje**
- ✓ **Potrafi rozpoznać i nazwać emocje innych osób**
- ✓ **Potrafi zapanować nad ekspresją emocji**
- ✓ **Unika bójek, szarpania, krzyków**
- ✓ **Unika obrażania się, gniewu lub złości w stosunku do osób dorosłych**
- ✓ **Unika obrażania się, gniewu lub złości w stosunku do rówieśników**
- ✓ **Grzecznie zwraca się do innych ludzi w przedszkolu i na ulicy**
- ✓ **Nie wyszydza i nie szykanuje inne dzieci**
- ✓ **Radzi sobie w sytuacjach zadaniowych, współdziała z innymi, przestrzega reguł**
- ✓ **Nie chwali się bogactwem i z tego powodu nie dokucza innym dzieciom**
- ✓ **Potrafi radzić sobie ze stresem**
- ✓ **Potrafi poradzić sobie z porażką**

Pedagogiczne środki pomocnicze

Zamiast krzyczeć – śpiewaj

Zamiast szaleć - tańcz

Zamiast wyzywać – graj role

Zamiast dokuczać – pomagaj

Zamiast bić – graj na instrumentach

Pedagogiczne środki pomocnicze

- ✓ Uczą panować nad agresywnymi impulsami (wentylowanie złych emocji)
- ✓ Uczą nawiązywać zadawalające kontakty z innymi (na rzeczowej i emocjonalnej płaszczyźnie)
- ✓ Prowadzą do solidarności i wzajemnego zaufania (zaspokajają potrzebę bezpieczeństwa)

***Wybrane obszary twórczej ekspresji
dziecięcej w praktyce przedszkolnej***

Sześć myślących kapeluszy

Łańcuch skojarzeń i mapa skojarzeń

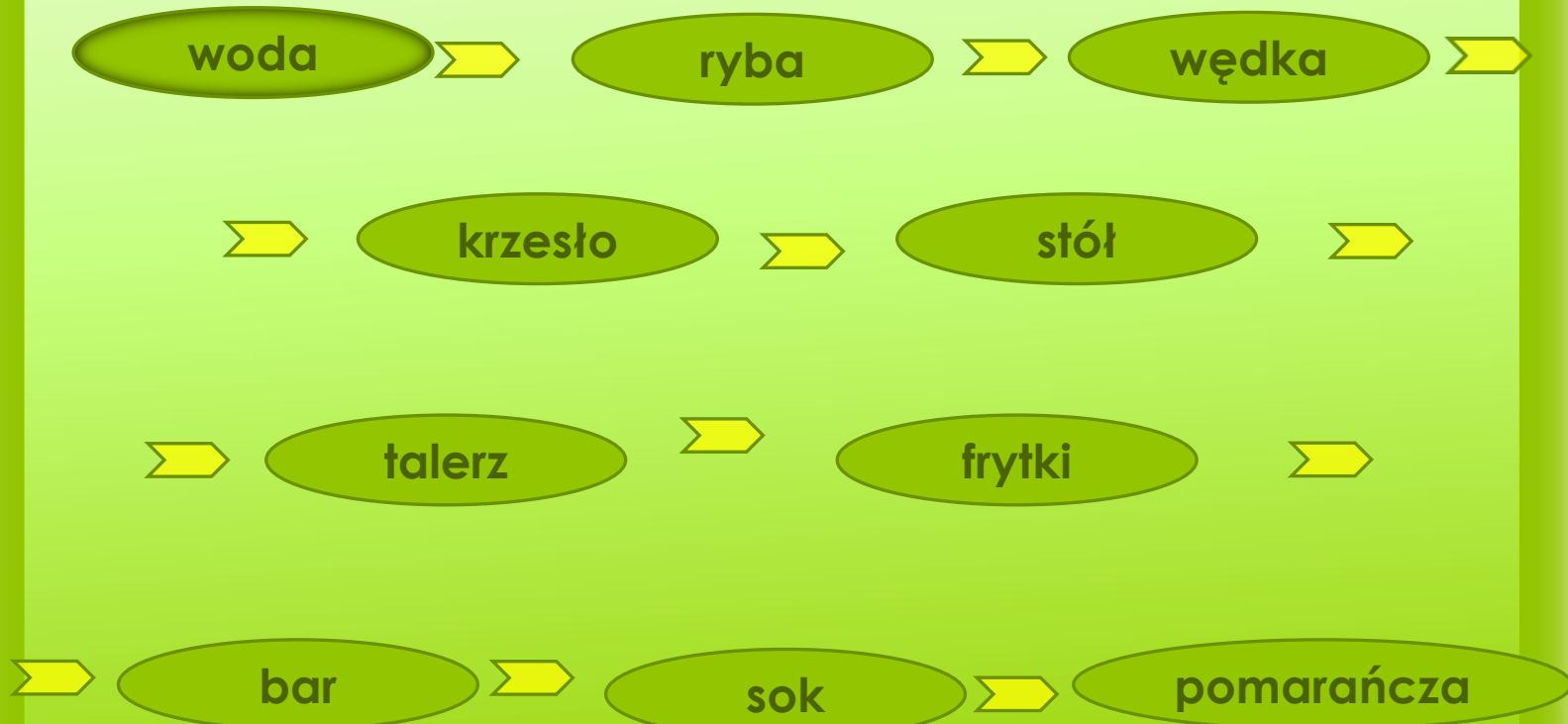

Mapa skojarzeń

Łańcuch skojarzeń

Drama – żywy obraz – pomnik rodziny

Drama – żywy obraz – napis „WIOSNA”

Drama – żywy obraz – napis „MOTYL”

Drama – żywy obraz – napis „FESTIWAL”

Metoda opowieści ruchowej J. C. Thulin „ZOO”

Metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne

Ruch kreatywny w relacji: Z, przeciwko i razem

Gimnastyka twórcza R. Labana „Tak jak szalik”

Gimnastyka twórcza R. Labana

Wyprawa w Himalaje – do utworu Bolero M. Ravela

Poskromienie wiatru

Zabawa do utworu J. Brahmsa: *Taniec węgierski Nr 5*

Spacer Pingwinów

Zabawa do utworu Pingwin

Literowi tancerze

Do utworu: *Taniec Chiński* (balet: *Dziadek do orzechów*)

A

M

H

*Metoda aktywnego słuchania muzyki wg Batii Strauss
(utwór – Fiesta Aymara (mel. Ludowa z Argentyny))*

*Metoda aktywnego słuchania muzyki wg Batii Strauss
Marsz Turecki – dyrygent, partytura i orkiestra*

*Pedagogika zabawy – zabawa:
„Złot czarownic i czarodziei na Łysej Górze”
do utworu Pizzicato L. Delibesa*

*Pedagogika zabawy – zabawa:
„Kosmici w przestrzeni międzyplanetarnej”
do utworu Pizzicato L. Delibesa*

*Metoda kinezylogii edukacyjnej
dr Paula Dennisona
w ruchu, muzyce i tańcu*

Taniec posiada niewątpliwe walory terapeutyczne w jego istocie ważne jest dojście do uczuć, które nie mogą być zwerbalizowane. Dlatego nie ma w niej precyzyjnych wskazówek dotyczących ruchu ani żmudnych ćwiczeń sekwencji

Metoda kinezylogii edukacyjnej dr Paula Dennisona

Malowanie symetryczne – do utworu *Moment Musicale*
Fr. Schuberta

Metoda kinezylogii edukacyjnej dr Paula Dennisona

Tworzenie ruchu

Jednostronnego (równoległego) i naprzemiennego (skrzyżnego)

Metoda kinezylogii edukacyjnej dr Paula Dennisona

Ekspresja ruchowa do zabawy: „Zwierzęta i dzieci” (w wymiarze lateralnym, ześrodkowania i skupienia)

Metoda kinezylogii edukacyjnej dr Paula Dennisona

Ekspresja ruchowa do zabawy: „Taniec talerzyków” do utworu:
„Don Giovanni”, „Czarodziejski flet” (w wymiarze lateralnym,
ześrodkowania i skupienia)

Metoda kinezylogii edukacyjnej dr Paula Dennisona

Ekspresja ruchowa w zabawie: „Pociąg” do utworu: „Jedzie pociąg” („leniwa ósemka dywanowa”)

Malowanie palcami

Malowanie dłońmi

Malowanie balonami

Metoda projektu „MATPROJEKT”

Historia o Czerwonym Kapturku

- modelowanie wizualne: zastąpienie rzeczywistych postaci i rzeczy namacalnymi formami geometrycznymi (kodowanie)
- modelowanie wizualne: zastąpienie form geometrycznych rzeczywistymi postaciami i rzeczami (dekodowanie)

Metoda projektu „MATPROJEKT”

Historia o Czerwonym Kapturku

Dziękuję za uwagę

